

REPUBLIKA

ROK XVII.

LÓDŹ, CZWARTEK, 20 KWIETNIA 1939 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 108

Polska nie da Niemcom żadnych koncesji

Balony próbne lansowane z Berlina nie odniosą żadnego skutku.—Mocne stanowisko Polski nie ulegnie zmianie

Paryż, 19 kwietnia.

(Pat) — Na łamach prasy paryskiej w dalszym ciągu GIBALTAR WSKAZYWANY JEST JAKO PUNKT NEWRALGICZNY W SYTUACJI EUROPEJSKIEJ.

Trzy największe dzienniki informacyjne popołudniowe, podkreślają KATEGORYCZNE STANOWISKO POLSKI — „Paris Midi” w depeszy swego korespondenta warszawskiego, przytaczając rzekome rewindykacje niemieckie pod adresem Polski, pisze, że Warszawa bynajmniej nie jest skłonna do akceptowania stanowiska niemieckiego.

— Można z łatwością skonstatować—pisze korespondent, że POLSKA NIE ROZCZYNI RZESZY NAJMNIJSZEJ KONCESJI I ŻE WSZYSTKIE BALONY PRÓBNE, LANSOWANE W TYM CELU W BERLINIE, POZOSTANĄ BEZ SKUTKU.

„Paris Soir” sygnalizuje z Berlina, że zarówno w Warszawie, jak i koła

polskie w Berlinie, dementują kategorycznie wszelkie pogłoski na temat rzekomych rozmów między Polską, a Niemcami w sprawie Gdańska.

„Intransigeant” pisze, że chodzi tu o balon próbny, gdyż Warszawa dementuje jak najenergiczniej te wszystkie informacje i precyzuje, że stanowisko Polski, bardzo dobrze znane, nie ulega żadnym zmianom

Berlin, 19 kwietnia.

(Pat) — Poszczególne dzienniki w dalszym ciągu poświęcają wiele miejsca rozważaniom na temat polskiej polityki zagranicznej, zamieszczając różnego rodzaju dowodzenia, nie odbiegające od dotychczasowego tonu prasy niemieckiej.

I tak np. „Hamburger Tageblatt” przeciwstawiając się enuncjacjom polskim na temat ostatnich pociągnięć polskiej polityki zagranicznej oświadcza, że jego zdaniem, argumenty polskie nie są przekonujące. Trzeba ocenić ostatni krok Polski w dziedzinie polityki zagranicznej z punktu widzenia jego obiektywnych politycznych skutków. Polska, zdaniem dziennika, stoi w obozie „wrogiej Niemcom koalicji”.

Sabotaż w portach francuskich

Transatlantyk „Paris” został podpalony. — Na „Normandie” znaleziono bombę

Uratowano dzieła sztuki i biżuterię wartości 100 milionów franków

Le Havre, 19 kwietnia. (PAT) Śledztwo w sprawie pożaru na parowcu „Paris” natrafiło na duże trudności. Po przesłuchaniu szeregu osób z załogi eksperci ministerstwa marynarki handlowej skłaniają się w kierunku przypuszczenia, że

POŻAR NIE BYŁ DZIEŁEM PRZYPADKU.

Władze bezpieczeństwa oświadczyły, że przewidywały możliwość dokonania

AKTÓW SABOTAŻU W PORTACH FRANCUSKICH A TO ZE WZGLĘDU NA OBECNE NAPIĘCIE SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ.

W tym celu wydały szereg zarządzeń zabezpieczawczych, które zastosowane zostały również i na „Paris”.

Le Havre, 19 kwietnia.

(PAT) W ciągu pierwszej fazy śledztwa ustalono dwa niezbitne fakty będące podstawą do dalszego postępowania:

1) Pożar wybuchł w piekarni i sąsiedniej z nią cukelni.

2) Straż ogniowa zaalarmowano o godz. 22.25. Według niesprawdzonych doniesień podczas poszukiwań

POLICJA ODKRYĆ MIAŁA BOMBĘ RÓWNIEŻ NA STATKU „LA NORMANDIE”.

Le Havre, 19 kwietnia.

(PAT) Agencja Havasa donosi, iż w ciągu ostatnich dwóch dni służba bezpieczeństwa publicznego uprzedzała kompanie transatlantyczne i ministerstwo marynarki handlowej, iż

MOŻNA OCZEKIWAĆ ZAMACHU PRZECIWKO PAROWCOWI HANDELOWEMU W HAVRZE.

Niezłocznie po otrzymaniu tego ostrzeżenia zakazano zwiedzania parowców „Normandie” i „Paris”. Zdwojono służbę bezpieczeństwa w szczególności w stosunku do „Normandie”.

Na pokładzie „Paris” pożar wybuchł

o godz. 22.30 w piekarni, której drzwi były zamknięte tak, że trzeba było je wylamywać.

Parowiec „Paris” zatonął o godz. 9 rano.

Compagnie Generale Transatlantique zawiadomiam, iż pasażerowie i dzieła sztuki, które miały odpłynąć na pokładzie „Paris”, będą wysłane do Nowego Jorku parowcem „Champlain”, który opuści Havre w czwartek o godz. 14-ej.

Paryż, 19 kwietnia.

(PAT) Według ostatnich wiadomości, wszystkie dzieła sztuki, wartości 25 mil. franków i samoloty, przeznaczone na wystawę nowojorską, zdolano uratować.

Paryż, 19 kwietnia

(PAT) Wiadomość o pożarze, jaki

wybuchł na jednej z największych jednostek floty handlowej francuskiej na statku „Paris” wywołała wielkie wrażenie w Paryżu. „Paris” liczy 34 i pół tys. ton i

JEST TRZECIM Z KOLEI WIELKIM STATKIEM PASAZERSKIM TRANS-ATLANTYCKIM po „Normandie” i „Le de France”.

Pożar wybuchł o godz. 22-ej. Wypadł on niemal w rocznicę pożaru, jaki przed rokiem zniszczył inny statek pasażerski tej samej kompanii transatlantycznej w porcie Havre, a mianowicie parowiec „La Fayette”, z którego pozostał tylko kadłub.

Parowiec „Paris”

MIAŁ ODPLYNĄĆ DO AMERYKI, zabierając na swym pokładzie nie tylko

delegację paryską, która miała wziąć udział w otwarciu wystawy nowojorskiej, ale również dzieła sztuki.

Le Havre, 19 kwietnia.

(PAT) W czasie akcji ratowniczej parowca transatlantycznego „Le Paris” zginął sześć służby bezpieczeństwa portu Le Havre oraz jeden ze strażaków. Na wieść zatonięcia parowca minister marynarki wyruszył o godz. 10 z Paryża do Le Havre. Energiczne śledztwo wdrożone przez ekspertów przybyłych z Paryża jest w toku.

Jak słychać, zdolano uratować znajdującą się na statku BIŻUTERIĘ PRZEZNACZONĄ JAKO EKSPONATY NA WYSTAWĘ NOWOJORSKĄ, ŁĄCZNEJ WARTOŚCI 75 MILIONÓW FRANKÓW.

Rumunia zadeklarowała neutralność?

Odrzuciła natomiast ścisłą współpracę z mocarstwami „osi”.—Min. Gafencu u Hitlera

Berlin, 19 kwietnia.

(PAT) Kanclerz Hitler przyjął dziś w południe min. spraw zagr. Rumunii i odbył z nim dłuższą rozmowę. Następnie min. v. Ribbentrop wydał na cześć rumuńskiego gościa śniadanie w

swjej prywatnej posiadłości w Dahlem.

Berlin, 19 kwietnia.

(PAT) Marszałek Goering przyjął dziś po południu rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Gafencu.

Berlin, 19 kwietnia.

(United Press). Jak się dowiadujemy z kół miarodajnych, Gafencu mimo wysiłków Ribbentropa, mającego NAKŁONIĆ RUMUNIE DO WSPÓŁPRACY Z MOCARSTWAMI OSI z całą stanowczością odrzucił te propozycje.

Twierdzą natomiast, że Rumunia ZADEKLAROWAŁA SWA NEUTRALNOŚĆ.

zaś Gafencu wyraził zgodę na dalsze zaścięgnięcie stosunków handlowych niemiecko-rumuńskich.

Spotkanie min. Ciano

z jugosłowiańskim min. spraw zagranicznych Markowiczem

Rzym, 19 kwietnia.

(PAT) W związku ze zbliżającym się spotkaniem w Wenecji ministra spr. zagr. hr. Ciano z ministrem spraw zagr. Jugosławii Markowiczem, poseł jugosłowiański przy Kwirynale Christicz wyjechał z Rzymu do Białogrodu, zatrzymując się po drodze w Wenecji, celem przeprowadzenia pewnych przygotowań technicznych, dotyczących spotkania. Przyjazd min. Ciano do Wenecji

spodziewany jest w sobotę rano. Tegoż dnia przyjedzie koleją z Białogrodu min. Markowicz.

Prasa włoska w bardzo serdecznym tonie omawia perspektywy spotkania włosko-jugosłowiańskiego, zamieszczając obszerny życiorys ministra jugosłowiańskiego. „Stampa” twierdzi, że pomiędzy Włochami a Jugosławią nie ma żadnych spraw spornych, ani też tarć czy nieporozumień.

Anglia nie dopuści do nowej agresji w Europie

„W obecnej sytuacji nie mamy innego wyboru jak powiększać nasze siły orężne i przygotować się do wypełnienia zobowiązań“

Oświadczenie Halifaxa w Izbie Lordów

LONDYN, 19 kwietnia.

(PAT) Izba Lordów odbyła dziś obszerną debatę na temat sytuacji między narodowej. Po przemówieniach szeregu mówców, jak lorda Cecilla, który debatę zainicjował, lorda Strabolgi, lorda Ponsonby i innych, zabrał głos lord Halifax, udzielając wyjaśnień na rozmaite sprawy wysunięte przez przedmówców, formułując następnie stanowisko W. Brytanii, w związku z wytworzona dziś sytuacją międzynarodową.

Co się tyczy pogłosek o ruchach wojsk w Hiszpanii, lord Halifax zwrócił uwagę na fakt odbywającej się obecnie demobilizacji armii hiszpańskiej

wskutek czego ruchy wojsk są w znacznym stopniu uzasadnione wymaganiami demobilizacyjnymi. Zdaniem Halifaxa te ruchy wojsk hiszpańskich nie powinny wywoływać zaniepokojenia.

Lord Halifax przeszedł następnie do pogłosek związanych z obecnością wojsk włoskich w Hiszpanii, jak np. że znaczne kontyngenty wojskowe przybyły do Kadyxu w pierwszych dniach kwietnia i że udały się w kierunku Pirenejów, na granicę portugalską, lub że zagrażają one Gibraltarowi i t. d.

Przeprowadziliśmy — oświadczył lord Halifax — bardzo dokładne badania z rozmaitych źródeł co do tych wszystkich pogłosek i stale obserwujemy bacznie wszystkie nadchodzące informacje. Dotąd jednak informacje nasze nie wskazują na to aby pogłoskom tym należało dawać zbyt wiele wiary — oświadczył lord Halifax.

Przechodząc następnie do zasadniczych głównych wytycznych brytyjskiej polityki zagranicznej, lord Halifax oświadczył, że można je streścić w kilku słowach.

„Są nimi: utrzymanie prawdziwego pokoju dla świata i ochrony osób, mienia i prawnie uzasadnionych interesów obywateli brytyjskich zagranicą. Starać się wytyczne te przeprowadzić, rząd brytyjski usiłował zastosować pewne zasady, które, jego zdaniem, rzadzili winny stosunkami między suwerennymi państwami. Prawdą jest, że zasady te wymienione były we wstępie do paktu Ligi i że pakt Ligi starał się je przeprowadzić, ale oczywiście jest, że aparat międzynarodowy, który przeznaczone był do zastosowania tych zasad, nie odpowiadał swemu przeznaczeniu.“

Na argument, że obecna sytuacja nie powstałaby, gdyby Liga Narodów utrzymana została w swej pełnej mocy, lord Halifax oświadczył: „Niestety, okazało się rzeczą niemożliwą utrzymanie Ligi w jej pełnej mocy i energii i nie jest to winą rządu Jego Królewskiej Mości, gdy trzy mocarstwa świata wystąpiły z Ligi i wyrzekły się zasad kooperacji, od których Liga była zależna. Niezadowolone kraje oparły się tym właśnie zasadom, które rzadzili miały społecznością międzynarodową, wobec czego do stałego konfliktu zachodzącego między interesami narodowymi, dodany został jeszcze bardziej niebezpieczny

konflikt ideologiczny

Rząd Jego Królewskiej Mości wszystkimi środkami usiłował zapobiec temu konfliktowi ideologicznemu. Rząd brytyjski usiłował doprowadzić do ogólnego rozważania pretensji międzynarodowych we wrześniu ub. roku i uzyskać drogą negocjacji zatwierdzenia jednego z najbardziej ważnych zagadnień europejskich. Nadzieje te zostały po zajęciu Czechosłowacji zawiedzione.

Lord Halifax przewiduje, że ambasador brytyjski w Berlinie Henderson powróci na swe stanowisko, gdy okres jego urlopu się zakończy.

Jasnym stało się — zdaniem lorda Halifaxa, — że jeśli wysiłki brytyjskie

nie będą mogły uzyskać dodatkowego poparcia, to interpretować się je będzie jako oznakę słabości. „Jest rzeczą prosto fantastyczną przypuszczać, że konsolidacje jakie prowadzimy i gwarancje jakich udzieliliśmy, posiadają z naszej strony jakiegokolwiek agresywnie zamiary. Głęboko wolanie na temat rzekomego okrażenia, którego celem byłoby zduśnienie uprawnionych aspiracji innych narodów lub zainicjowanie prewencyjnej wojny, wysunięte zostało dla zrozumiałych powodów. Z pełnym autorytetem rządu J. Kr. Mości gotów jestem udzielić obecnie i zawsze najbardziej uroczystych zobowiązań, że tego rodzaju myśl nigdy nie znajdzie miejsca w polityce brytyjskiej. Nie dążymy do zagrożenia narodowego dobrobytu, jakichkolwiek innych państw i rząd brytyjski pragnie zawsze współpracować na rzecz polityki umożliwiającej każdemu człowiekowi znalezienie środków egzystencji i zadowolenia. Wysiłki rządu brytyjskiego podejmowane

celem przeciwstawienia się dalszej agresji

nie oznaczają żadnych odstępstw od tych zasad, przeciwnie spodziewamy się, że polityka ta doprowadzi z czasem do ponownego potwierdzenia tych zasad i do powrotu od agresji do przyjaznych rozmów i rokowań. Pod tym względem rząd Jego Królewskiej Mości pragnie współpracować ze wszystkimi krajami militującymi pokój i zdecydowanymi

do utrzymania niepodległości suwerennych państw

W sprawie Rosji lord Halifax oświadczył: „Nie mam wrażeń aby w chwili obecnej mógł powiedzieć więcej, jak tylko to, że prowadzimy rokowania i że mam nadzieję, że wzajemne zrozumienie odrębnych punktów widzenia, z których musimy zdawać sobie sprawę, umożliwi w sprawach, którym rokowania te są poświęcone, poczynienie tego postępu, którego wszyscy pragniemy.“

Na zapytanie, czy ROKOWANIA TE ODNOSZA SIĘ RÓWNIEŻ DO PACYFIKU,

lord Halifax odpowiedział: „Celem specjalnym prowadzonych obecnie rozmów jest sytuacja w Europie. Nie wykluczam jednak możliwości, że rozmowy te otrzymają zasięg dalszy, ale dotąd nie zostały one jeszcze w tym kierunku rozszerzone.“

Lord Halifax następnie poruszył kwestię, czy rząd brytyjski nie mógłby

zaproponować światu konkretnego programu

i czy rząd brytyjski nie był by w stanie, doprowadzić do zaprzestania „Tych ciągłych, niesprowokowanych ataków na obce terytoria“. — Uzyskanie tego celu nie byłoby, zdaniem lorda Halifaxa, do pogardzenia, albowiem dopiero gdy zaufanie jest przywrócone i bezpieczeństwo ustanowione, rozmowy i rokowania mogą być istotnie prowadzone. Nie jest możliwe nadać światu niezmiennie formy lub powstrzymać pokojową ewolucję narodów. Dlatego też wszyscy pragniemy, ABY UTWORZONY ZOSTAŁ KOMPLETNY SYSTEM PRZECIW AGRESJI

Co do obaw, że polityka rządu brytyjskiego podzielić może świat na dwa obozy, lord Halifax podkreślił z naciskiem: „Czy jest to naprawdę uczciwe przedstawienie faktów? Czy świat nie jest już nie z naszej własnej winy, w ten sposób podzielony?“

Lord Halifax oświadczył, że spodziewa się, że polityka brytyjska poczytana będzie jako

PROBA POLITYKI TRWAŁEJ.

Co się tyczy pokojowych zmian, opartych o zbiorowe bezpieczeństwo, to zdaniem lorda Halifaxa, niezbędne warunki dla pełnego zastosowania tego rodzaju systemu narazie nie istnieją. Mogą one znów zaisnąć, ale proces ten będzie stopniowy i dojść do niego można jedynie jeśli nastąpią zmiany w programach szeregu wielkich mocarstw.

Co się tyczy surowców, to żaden kraj nie miał trudności w uzyskiwaniu ich w

imperium brytyjskim z wyjątkiem tych wypadków, gdy kraje te całkowicie zapatrywały się dla przemysłu wojennego. Lord Halifax podkreślił, że rząd brytyjski gotów jest pod tym względem udzielić jak najdalej idących koncesji.

NIKTÓRE PANSTWA WOLA NIESTETY, INNE METODY, NI SWOBODNA WYMIANA ZDAN WOBEK TEGO, NIE MAMY INNEGO WYBORU, JAK W DALSZYM CIAGU POWIEKSZAĆ NASZE SIŁY ORĘŻNE I PRZYGOTOWYWAĆ SIĘ ABY W RAZIE POTRZEBY, WYFELNIC NASZE ZOBOWIĄZANIA

Kończąc powołaniem się na orędzie prezydenta Roosevelta, lord Halifax oświadczył: „Jak to już zostało wyraźnie stwierdzone, rząd J. Kr. Mości jest w całkowitej zgodzie z poglądami, wyrażonymi przez prezydenta Roosevelta. O ile do magać się mamy od społeczeństwa poświęcenia i zaryzykowania życia, to musimy sobie sprawę z tego, że uczynić to tylko dla sprawy, która odpowiada najwyższemu ideałom. Pragnę wyjaśnić, że polityka nasza z tych względów oparta jest na przesłankach moralnych, na przesłankach, że PRAWA MNEJSZYCH PANSTW NIE POWINNY BYĆ NARUSZONE PRZEZ PANSTWA SILNIEJSZE. Gdyby kiedykolwiek świat stanął w obliczu wojny, to jeśli chodzi o naród brytyjski, dojdzie do niej jedynie dlatego, że świadom będzie, że nie istnieje już żadna inna droga obrony spraw i wartości, które dla Brytyjczyków są bardziej ważne, niż ich własne życie.“ — zakończył lord Halifax.

Wydawnictwo „REPUBLIKA“ Sp. z ogr. odp. Administracja w Warszawie ul. Wierzbowa 11, tel. 310-10

Uroczystości urodzinowe Hitlera

Defilada 5 dywizji wojska w Berlinie.-Listy Fryderyka Wielkiego w darze dla Hitlera

Berlin, 19 kwietnia.

(PAT). Wszystkie zagadnienia polityki międzynarodowej ustąpiły dziś miejsca uroczystościom, związanym z obchodem urodzin kanclerza. Stwierdzić należy, że zewnętrzna szata, jaką się im nadała i nastroje, którym daje wyraz prasa niemiecka przewyższają ramy w jakich dotychczas obchodzono te rocznice.

Władze wydały szereg zarządzeń dotyczących bezpieczeństwa. M. in. zakazano w godzinach defilady wojskowej, w której weźmie udział 5 dywizji wojska, przelotów nad miastem, które trzeżone jest artylerią przeciwlotniczą. — Wszelkie fotografowanie oddziałów wojskowych zostało zakazane, a ludność wezwano do współdziałania z władzami bezpieczeństwa przy przestrzeganiu tego zakazu.

Berlin, 19 kwietnia.

(PAT). Jak podaje Niemieckie Biuro Informacyjne, w ramach uroczystości urodzin kanclerza Hitlera wręczył dziś zastępca kanclerza Rudolf Hess w nowym gmachu kanclerskim jako dar partii narodowo - socjalistycznej kanclerzowi zbiór 50 listów Fryderyka Wielkiego, uzyskanych od osób prywatnych. Chodzi tu o wybór takich listów, w których Fryderyk Wielki daje bezpośredni wyraz swym myślom, planom i troskom. Wszystkie te listy napisane są w języku niemieckim. Zebrane one zostały w artystycznie wykonanej oprawie. Na pierwszej stronie widnieje dedykacja: „Wodzowi na 50-lecie uro-

dzin — 20 kwietnia 1939 r. w imieniu jego ruchu Rudolf Hess“.

Berlin, 19 kwietnia.

(PAT). Na czele delegacji zagranicznych, które przybyły na uroczystości urodzin kanclerza Hitlera, stoją: szef sztabu generalnego gen. Pariani (Włochy), minister pracy Ali Faud Cebesoy (Turcja), szef sztabu generalnego gen. Guenther (Szwecja), naczelny wódz armii litewskiej gen. Rastakis, szef sztabu generalnego gen. Reck (Estonia), naczelny wódz Litwy gen. With, gen. Laacke (Norwegia), gen. Moscardo (Hiszpania), marszałek Keresztes - Fischer (Węgry), gen. Quintanilla (Boliwia), gen. manis (Lotwa), gen. Hadriekow (Bułgaria), gen. Lukicz (Jugosławia), gen. Delontaine (Belgia).

Berlin, 19 kwietnia.

(PAT) W związku z wręczeniem kanclerzowi Hitlerowi z okazji 50-lecia urodzin dyplom obywatel. honorowego miasta Gdańska zaznaczają tutaj, iż dotychczasowymi obywatelami honorowymi miasta Gdańska był zmarły prezydent Hindenburg, obecnie zaś są sędziwy ostatni żyjący marszałek armii cesarskiej Mackenzen i obecny gantler Foerster, który kanclerzowi wręczył dyplom obywatelstwa honorowego m. Gdańska.

GRAND-KINO

Począt. 4, 6, 8, 10

TRZY SERCA

T. DOLEGI-MOSTOWICZA

w rol. głównych: BARSZCZEWSKA PICHELSKI LINDORFOWNA ZABCZYŃSKI ZELWEROWICZ

Pracujesz, zarabiasz — podziel się z bezrobotnym!

WOLNOŚĆ SŁOWA

Przed kilkoma dniami w „Manchester Guardian” ukazała się notatka o nastrojach w Polsce. Korespondent wielkiego angielskiego dziennika liberalnego donosi, że w Warszawie i całym kraju panuje zupełny spokój, ale ten tłumaczy okolicznością, iż społeczeństwo polskie nie widocznie sprawy z międzynarodowego położenia, a szczególnie z położenia Polski. Najważniejszą załączką załącznika prawdziwego „Manchester Guardian”, że prasa polska jest powściągliwa w podawaniu informacji, a powściągliwość jest rzekomo przymusowa.

Dziennikarz angielski myli się. Społeczeństwo polskie wie o wszystkim. Orientujemy się tutaj znakomicie, nie tylko w tym, co się dzieje w Polsce, i jaka jest nasza sytuacja, ale i w całokształcie spraw europejskich! Właśnie dlatego jesteśmy spokojni. Pewność siebie społeczeństwa polskiego jest rezultatem jasnej polityki rządu, która jest przez wszystkich rozumiana i której poddajemy się z zadowoleniem i dyscypliną i zorganizowaniem.

Jeżeli prasa polska nie pisze o tym, o czym każde dziecko wie w Polsce, to tylko dlatego, że w pewnych sytuacjach czyni się ważne, a nie

Dyskrekcja i opanowanie, tak doskonale znane w Anglii, znajdują szeroki wyraz do prasy polskiej. Do tego nie potrzebne są represje ze strony władz — wystarczy świadomość chwili i ten sam stosunek lojalności, która tak bardzo często łączy i polskie społeczeństwo z reprezentacją polityki rządowej.

Właśnie — od dawna wolność słowa w Polsce nie była tak wielką

Od dawna prasa polska nie wypowiadała tak szczerze, jak dzisiaj swoich opinii w sprawach politycznych. Dziś jest bardziej niż kiedykolwiek bądź naszą jest wyrazicielką tych myśli, głębokich prądów, jakie kształtują społeczeństwo...

Jeżeli już mówimy o prasie i o tym, o czym społeczeństwo wie, a czego nie wie, to do angielskich kolegów chcielibyśmy się zwrócić z inną sprawą.

Właśnie, od pewnego czasu w Polsce panuje się szczególnej natury plotka na notorycznie złej informacji. Właśnie tej plotki nie jest prasa polska, a jest główny konkurent — radio. Właśnie z ciekawości, niekiedy z przeczuciem, słuchają przez radio wszystkiego, co się dzieje. Muzyka zeszła na drugi plan. Na pierwszym planie jest informacja. Słuchają więc komunikatów nie tylko z Londynu i Strassburga, ale i z Kolonii, francuskich, sowieckich, włoskich, a są tacy specjaliści, co nawet po hiszpańsku nauczyli...

Słuchać radia jest trudno. I aparat słuchawki, i wyładowania atmosferyczne przeszkadzają, a głównie języki sprawiają trudność. Na doświadczenia trzeba wiedzieć, że każda stacja radiowa komunikaty głównie w celach propagandowych.

Właśnie na tym polega trudna i niełatwa praca dziennikarza, aby prowadzić depechy, które rzucają się na stół redakcyjny różnymi

drogami, oddzielić ziarno od plew i podać czytelnikowi prawdziwy sens wypadków w zrozumiałej formie. Tymczasem z galimatiasu, jaki tworzy się z propagandy radiowej, strzępów dosłyszanych zdań, napoły tylko zrozumianych — z tej niestrawnej amatorskiej papki informacyjnej pożywia się właśnie plotkarski ptaszek i wyfruwa w szeroki świat...

Szczególne zainteresowanie w ostatnich czasach sprawami polskimi spowodowało, że na wszystkich falach Europy można słyszeć słowo „Polska”. Chodzi o to, ażeby wobec wspólnej sprawy — obrony pokoju, wolności i nietykalności granic — jaka łączy Polskę z Anglią i innymi demokracjami Zachodu, nie nadużywano nieco naszej szczególnej sytuacji. Głupia brechta o Boguminie była zupełnie niepotrzebna, tak samo jak niepotrzebnie prasa angielska i radio podaje rzekome informacje o przebiegu rozmów w cztery oczy,

które miał p. min. Beck z naszymi dyplomatami...

To prawda, że prasa polska tych plotek nie podaje. Dziś nie jest czas na domysły, zabawy, albo rozpowszechnianie informacji sensacyjnych, ale wyspanych z palca. Chodzi nam o to, ażeby Anglicy, którzy rozumieją te rzeczy u siebie, zrozumieli je i w stosunku do nas. Sprawa jest wspólna, niech i metody będą wspólne...

Jeśli chodzi o prasę, przy okazji porościmy o sprawy niemieckie. Cytowaliśmy ostatnio artykuł „Frankfurter Zeitung” o polityce polskiej. Prasa niemiecka pisze o Polsce w sposób denerwujący, bo zupełnie zbyt często przybiera pozę gubernera i to gubernera aroganta.

Protekcyjny ton w stosunku do Polski trzeba sobie wyprosić. Podobnie jak pouczenia rządu polskiego — jak trzeba, a jak nie trzeba rozumieć koncepcji

politycznych Józefa Piłsudskiego.

Można być przyjacielem albo wrogiem. Ale trzeba zachować takt, którego Niemcom, niestety, brak. A takt to jest taka rzecz, której nie można nauczyć, jeśli go ktoś nie ma...

O.

Każdego ranka o 8 godzinie

wsiada na tym samym przystanku do autobusu. Pasażerowie o tej porze są zawsze ci sami. Jednak za każdym razem podziwiają na nowo jej piękne, połyskujące włosy. Ten wspaniały, jedwabisty blask uzyskuje dzięki stałej pielęgnacji włosów, używając niealkalicznego

„BEZ MYDŁA” (orebka 40gr.)

Szampon Czarna główka

W 2 odmianach: do ciemnych i jasnych włosów, w proszku i w płynie.

Rekonstrukcja rządu angielskiego

Churchill ma wejść do gabinetu. — Utworzenie ministerstwa zaopatrzenia armii

(PAT). Gabinet brytyjski postanowił dziś powołać do życia specjalne ministerstwo, które zająć się ma sprawą zaopatrzenia wojsk lądowych w amunicję i sprzęt wojenny.

Zadaniem nowego ministerstwa będzie przede wszystkim zaopatrzenie podwojonej w swej sile armii terytorialnej. Kompetencje tego ministerstwa będą więc do pewnego stopnia uzupełnieniem działalności min. wojny. Zaopatrzenie floty wojennej i wojsk lotniczych nie będzie wchodziło w zakres działalności nowego ministerstwa. Na czele jego stanie minister z tytułem ministra zaopatrzenia dla ministerstwa wojny. Spodziewają się, że premier Chamberlain oznajmi o utworzeniu tego ministerstwa w dniu jutrzejszym w Izbie Gmin.

Co do osoby ewentualnego kandydata na nowe stanowisko ministerialne, narazie jeszcze brak wiadomości, ale możliwe, że nominacja ta uzależniona zostanie od częściowej rekonstrukcji

gabinetu, jaką planować ma premier Chamberlain. Z sugerowanych zmian ma nastąpić ustąpienie lorda Runcimana, który pragnie wycofać się z czynnego życia politycznego i

POWOLANIE NA JEGO MIEJSCE WINSTONA CHURCHILLA, jako t. zw. prezydenta rady, do którego to stanowiska przywiązana jest godność członka gabinetu.

Berlin, 19 kwietnia.

(PAT). W związku z wiadomością o powołaniu w Londynie do życia nowego resortu ministerstwa dozbrojenia czyni swoje uwagi dzisiejszy „Nachtausgabe”. W artykule tym dowodzi autor, że cała taktyka W. Brytanii polega dziś tylko na ustalaniu linii, czy okra-

żenie zamknąć przed 28 kwietnia, czy też odczekać mowy kanclerza. Chodzi tu oczywiście, oświadcza pismo tylko o kwestie taktyki, gdyż zasada okrażenia jest już postanowiona. Polegać ma ona na

IZOLOWANIU WŁOCH I NIEMIEC. Jedyną możliwością by Anglia i Francja odeszły od tego zamiaru — twierdzi „Nachtausgabe”, — jest znalezienie u mniejszych mocarstw europejskich dośrodku rozsądku by się temu przeciwstawić a po stronie mocarstw osł zdecydowała decyzja postawienia żelaznego oporu. Decyzja ta jest widoczna z głosów izby angielskiej, domagająca się wprowadzenia powszechnej służby wojskowej, jak również z postanowienia powołania ministerstwa dozbrojenia.

Gdyby wreszcie Churchill powołany został na stanowisko szefa nowego resortu, byłoby już całkowicie jasne, że Anglia podporządkowała się rozkazom Moskwy i Nowego Jorku.

POD „SREBRNĄ LATARNIĄ”?

Odkrycie jasnej komety

widocznej gołym okiem. — Najjaśniejsze zjawisko w ciągu ostatnich 30 lat

Poznań, 19 kwietnia. (Pat) — Obserwatorium w Osle zawiadomiło centralę astronomiczną w Kopenhadze o odkryciu jasnej komety, widzial-

nej gołym okiem. Odkrycie to zostało potwierdzone w obserwatorium poznańskim dnia 18 b. m. w godzinach wieczornych.

Echa krwawych zająć na uniwersytecie lwowskim

Proces przeciw 9 studentom odbędzie się w maju

Warszawa, 19 kwietnia. Ze Lwowa donoszą, iż ukończono tam śledztwo w sprawie znanych, krwawych zająć na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, podczas wykładu doc. dr. St. Szczęśliki z Krakowa.

aresztowanych studentów, wypuszczono na wolność 2, a pozostałych 7 zatrzymano nadal w areszcie.

Rozprawa przeciw studentom odbędzie się w pierwszych dniach maja r. b., wzbudzając oczywiście zrozumiałe zaciekawienie.

Słuchacze uczelni belgijskich

mogą ubiegać się o odroczenie służby wojskowej

Warszawa, 19 kwietnia. Za szkoły wyższe, których słuchacze uprawnieni są do ubiegania się o odroczenie zasadniczej służby wojskowej, uznane zostały przez ministerstwo spraw wewnętrznych następujące uczelnie w Belgii:

1. Wyższy Państwowy Instytut Handlowy, Antwerpia.
2. Wyższy Instytut Handlowy Św. Ignacego, Antwerpia.
3. Uniwersytet Kolonialny, Antwerpia.

4. Instytut Medycyny Tropikalnej, Antwerpia.
5. Szkoła Medycyny Weterynaryjnej Curghem, Bruksela.
6. Instytut Rolniczy Państwowy, Gembloux.
7. Instytut Gramme, Leodium.

Natomiast studia w Instytucie Chemicznym w Rouen (Francja) nie uprawniają do odroczenia zasadniczej służby wojskowej.

Audiencje na Zamku

Warszawa, 19 kwietnia. (PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś po południu p. ministra przemysłu i handlu Antoniego Romana i podsekretarza stanu inż. Aleksandra Bobkowskiego.

Ambasador Polski w Waszyngtonie

u zastępcy sekretarza stanu

Waszyngton, 19 kwietnia. (PAT) Zastępca sekretarza stanu Sumner Welles odbył się kolejno rozmowy z ambasadorem Polski, posłem węgierskim i posłem fińskim.

AKCJA NIEMIEC NA BAŁKANACH

Berlin chce odciągnąć Jugosławię, Turcję i Rumunię z frontu mocarstw zachodnich.—Misja Papena w Ankarze

Paryż, 19 kwietnia. (PAT). Francuskie koła polityczne i prasa paryska z ogromnym zainteresowaniem śledzą akcję dyplomatyczną niemiecko-włoską w stosunku do Rumunii, Węgier, Jugosławii i Turcji, uważając ją za

KONTROFENZYWE DYPLMATYCZNA OSI BERLIN — RZYM
na akcję Londynu i Paryża. Dzienniki paryskie obszernie notują wszystkie informacje i ogłoszenia dotyczące zarówno wizyty ministra Gafencu w Berlinie, jak i wizyty premiera Teleki'ego i hr. Csaky w Rzymie. Za dalsze objawy tej akcji uważane jest zapowiedziane na sobotę

SPOTKANIE MIĘDZY HR. CIANO, A PREMIEREM CVETKOWICZEM W WENECJI

i nominacja barona von Papena na ambasadora niemieckiego w Turcji.

Popołudniowa prasa paryska podkreśla dziś z zadowoleniem, że toasty wymienione w Berlinie między min. von Ribbentropem a min. Gafencu nie przyniosły właściwie żadnych nowych konkretnych momentów politycznych.

Berlin, 19 kwietnia. (United Press). Mianowanie Papena na stanowisko ambasadora Rzeszy w Ankarze wykazuje, że Trzecia Rzesza zamierza podjąć

PRÓBĘ ODCIĘCIA TURCJI OD POROZUMIENIA Z MOCARSTWAMI ZA CHODU.

Hitler upatruje w Papieniu człowieka, który najbardziej się nadaje do tej misji.

Przypominają, że przed 22 laty Papen jako oficer sztabu 4 armii, miał powierzony podobne zadanie, które rozwiązał w sposób pomyślny dla Rzeszy. Skłonił on wówczas Enver-Pasze do zaniechania projektu zawarcia osobnego pokoju z państwami Ententy. Turcja do końca walczyła po stronie Niemiec i Austrii, ponosząc wszystkie konsekwencje przegranej wojny. Od tego czasu von Papen uchodzi za dyplomata, który może najwięcej zdziałać na Bliskim Wschodzie.

Ustawa antyżydowska w Słowacji

Bratysława, 19 kwietnia. (Pat) — Rząd słowacki przyjął dziś ustawę antyżydowską. Według ustawy, Żydzi nie mogą być dziennikarzami i notariuszami. Liczba Żydów-adwokatów ograniczona zostaje do 4 procent wszystkich adwokatów w Słowacji, przy czym występować oni mają tylko w sprawach Żydów.

190 Żydów zwolnionych z obozu w Dachau

Wiedeń, 19 kwietnia. (PAT) Wczoraj powróciło do Wiednia 190 Żydów, zwolnionych z obozu koncentracyjnego w Dachau.

Roosevelt nie występuje przed sądem do Japonii

Waszyngton, 19 kwietnia. (PAT) W związku z wiadomością, w dzienniku tokijskim „Asahi“, jakoby prezydent Roosevelt zamierzał wysłać do rządu japońskiego notę, podobną do orędzia, przesłanego do Hitlera i Musso liniego, oświadczone ze strony urzędowej, że ani Białemu Domowi ani departamentowi stanu nie wiadomo nic o takiej nodzie.

Mussolini wygłosi przemówienie w Turynie

Rzym, 19 kwietnia. (PAT). Mussolini uda się w maju do Turynu, gdzie wygłosi dłuższe przemówienie.

Po Anschlussie mówiono, że Papen obejmie stanowisko ambasadora w Ankarze, co wówczas uchodziło za rodzaj banicji. Sytuacja zmieniła się o tyle, że

Nagle odwołanie posła niemieckiego z Sofii

Sofia, 19 kwietnia. (PAT). Poseł niemiecki w Sofii Ruemelin został wezwany telegraficznie przed czterema dniami do Berlina. Dobrze poinformowane koła dyplomatyczne twierdzą, że poseł Ruemelin został odwołany z Sofii i już nie powróci tu.

KLUCZOWEGO.
Stanowisko ambasadora niemieckiego w Ankarze nabiera charakteru jednego z najważniejszych stanowisk w dyplomacji niemieckiej.

Fala pogłosek na Litwie

o nowych żądaniach Niemiec, które mają być rzekomo wręczone gen. Rasztikowski

Kowno, 19 kwietnia. (PAT). „Lietuvos Aidas“ stwierdza w dniu dzisiejszym istnienie szeregu nieprawdziwych i szkodliwych pogłosek,

których zadaniem jest sianie niepokoju. Dziennik podkreśla bezpodstawność pogłosek, jakoby podczas pobytu gen. Rasztikowicza w Berlinie miały mu zostać

Berlin, 19 kwietnia. (PAT). „Voelkischer Beobachter“ szacując o nominacji von Papena na ambasadora Rzeszy w Ankarze, stwierdza, że na stanowisko wybrany został człowiek, który Turcję zna doskonale nie jako podróżnik, lecz jako członek narodu tureckiego w ciężkich warunkach. Ówczesny bowiem major van Papen był w r. 1917 szefem sztabu generalnego 4-ej armii tureckiej, dowodzonej przez Limana Sandersa. Wystąpienie Papena do Ankarę świadczy o jakiejś Rzeszy przywiązaniu do utrzymania dobrych stosunków z Turcją.

doreczone jakiejkolwiek żądania. W związku z tymi pogłoskami gen. Rasztikowski uda się do Berlina na zaproszenie Rzeszy i nie wiezie z sobą żadnych nomocnictw i zaprzecza jakoby udział w uroczystościach otwarcia statniego odcinka linii kolejowej —Bałtyk. Ministrówi towarzyszą dyr. generalny wydziału transportów w min. robót publicznych Rene Claudon i attache gabinetu Stra Clave.

Obrady Str. Ludowego

Witos nie stanie na czele stronnictwa

Warszawa, 19 kwietnia. Dziś zakończyły się obrady Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Ludowego.

Wobec powrotu do kraju Wincentego Witos, prezes Stronnictwa Ludowego p. M. Rataj zakomunikował, że złożył swój mandat prezesa Stronnictwa Ludowego do rąk W. Witos, od którego w odpowiedzi, otrzymał list z prośbą, aby nadal pełnił swoje funkcje.

Z taką samą prośbą zwrócił się do prezesa Rataja również naczelny komitet wykonawczy Stronnictwa Ludowego, tak, iż prezes Rataj zdecydował się nadal pozostać na czele Stronnictwa Ludowego.

W toku posiedzeń przyjęto szereg uchwał, z których na czoło postawiono uchwałę o polityce zagranicznej, wyrażającą pełne zadowolenie szerokich mas chłopskich z faktu nawiązania stosunków sojuszniczych pomiędzy Polską a Anglią oraz zacieśnienia sojuszu polsko-francuskiego.

Stronnictwo Ludowe stwierdza, iż oba te fakty, mające na celu zabezpie-

czenie pokoju w Europie oraz zwiększenie bezpieczeństwa Polski idą po tej linii, którą Stronnictwo Ludowe wytyczyło dla polskiej polityki zagranicznej od szeregu lat.

Równocześnie Stronnictwo Ludowe stwierdza, iż te dodatnie zmiany w polskiej polityce zagranicznej nie mogą żadną miarą osłabić wysiłku Narodu Polskiego, mającego na celu zabezpieczenie obronności Państwa Polskiego własnymi środkami.

Stronnictwo Ludowe postanowiło poza tym tegoroczny obchód święta ludowego zorganizować w pierwszym dniu Zielonych Świąt, t. j. dnia 28 maja r. b.

W końcu władze naczelne Stronnictwa Ludowego wyrażają nadzieję na uzyskanie amnestii dla W. Witos, W. Kiernika i K. Bagińskiego.

Przy nieregularnym wypróżnieniu połączone z upośledzonym trawieniem i złym samopoczuciem należy przez dłuższy okres czasu pić co rano na czczo i wieczorem przed spaniem po pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zapytajcie Waszego lekarza.

Antysemityzm w Ubezpieczalniach Społecznych

Nie angażują lekarzy Żydów

Warszawa, 19 kwietnia. Po raz pierwszy w ogłoszeniach Ubezpieczalni Społecznych, zapowiadających rozpisanie konkursów na obsadzenie wakujących stanowisk lekarskich, pojawiły się adnotacje o wyłączeniu lekarzy Żydów.

M. in. ubezpieczalnie społeczne w Baranowiczach i Stonimie, ogłosiły tego rodzaju wyłączenia.

KINO „PALACE“

DZIŚ WIELKA PREMIERA!

Najnowsze i najwspanialsze arcydzieło światowej kinematografii wg. słynnej powieści GUY DE MAUPASSANT'a

„IWETA“

Rozpaczliwy krzyk 16-letniej dziewczyny, którą matka usiłuje pchnąć na drogę rozpusty i demoralizacji.

W roli tytułowej nowa rewelacyjna gwiazda ekranu.

Największy sukces sezonu!

Film, o którym mówi cały świat!

RUTH HELLBERG

Wolności kraju nie obroni się cudzymi rękoma, a jedynie własną siłą zbrojną

OFIARNOŚCIA „MOCĄ STAJĄ MORZA WOLNOŚĆ SIĘ UTRZYMA“

WPLETY NA ŚCIGACZA ŁODZI I WOLNOŚĆ
P.K.O. 42008

Akademia Lekarska w Łodzi będzie utworzona. — Ostateczna decyzja natychmiastowego przystąpienia do budowy gmachu

Sprawa powołania do życia wyższej uczelni lekarskiej w Łodzi przechodzi rozmaite koleje. Donosiliśmy przed kilku dniami, że budowa gmachu zostanie odroczone ze względu na niemożność zebrania przez, powołane w tym celu, Stowarzyszenie Budowy wyższej uczelni lekarskiej w Łodzi, ustalonej sumy 2 milionów złotych, jako wkładu społecznego do którego Ministerstwo Opieki Społecznej przyrzekło dopłacić tyleż.

W związku z tym, ministerstwo opieki społecznej, które wyasygnowało wspomnianą sumę, miało ją przekazać na roboty inwestycyjne w Łodzi, zaś budowa gmachu miała być odroczone.

Obecnie dowiadujemy się, iż w sprawie tej zaszedł zasadniczy zwrot.

Na ręce dr. Mogilnickiego nadeszło wczoraj pismo z Ministerstwa Opieki Społecznej, zawierające ostateczną decyzję w sprawie budowy gmachu Wyższej Uczelni Lekarskiej w Łodzi.

Decyzją p. ministra, budowa gmachu ma być prowadzona w tempie przyspieszonym tak, aby w bieżącym roku gmach główny był podciągnięty pod dach. Jeżeli realizacja tych planów okaże się

niemożliwa, należy w bieżącym roku przynajmniej przystąpić do budowy. Konieczność niezwłocznego podjęcia prac motywowana jest potrzebą powiększenia liczby lekarzy w Polsce.

Zarząd Stowarzyszenia Budowy Wyższej Uczelni w Łodzi odbył posiedzenie, na którym omówiono szczegóły organizacji prac budowlanych oraz szczegółowo rozpatrzone projekt gmachu, opracowany przez architekta, p. Zbijewskiego z Poznania.

Na posiedzeniu zarządu omawiane były również sprawy finansowe, związane z budową. Ustalono, że prace prowadzone będą na ralicze z funduszy ministerialnych, zaś dalsze sumy, potrzebne na wykończenie gmachu, uzyskane zostaną ze składek członków Komitetu. Zaniechana będzie natomiast zbiórka ofiar społeczeństwa.

Koszty budowy gmachu głównego wynosi 2 i pół miliona złotych. Budowa całego kompleksu budynków, łącznie z domami akademickimi, obliczona jest na 5 milionów złotych. (v).

Wybory delegatów fabrycznych w zakładach I.K. Poznańskiego. — Na 18 mandatów klasowcy uzyskali 11

W dniu wczorajszym odbyły się oczekiwane z dużym zainteresowaniem wybory delegatów fabrycznych w zakładach przemysłowych firmy I. K. Poznański.

Do wyborów zgłosiło udział 5 organizacji zawodowych, a mianowicie: klasowy związek zawodowy „Praca”, Z. P. Z. Z., Ch. Z. Z. i „Praca Polska”. Sensacją wywołało wycofanie się w ostatniej chwili z wyborów „Pracy Polskiej”.

Przy wyborach, które odbyły się pod przewodnictwem inspektora pracy inż.

Skusiewiczza, zastosowany został system list oraz tajność głosowania.

Na salach ustawiono 12 urn wyborczych, przy których zasiadli mężowie zaufania spośród administracji fabryki.

Frekwencja głosujących była bardzo duża, gdyż dochodziła do 97 proc.

Po południu przystąpiono do obliczania głosów i podziału mandatów.

Na ogólną ilość 18 mandatów, klasowcy uzyskał 11, „Praca” zdobyła 4 mandaty, Ch.Z.Z. 2 i ZPZZ. 1 mandat

O taryfie tramwajowej i elektrycznej mówiono na wczorajszym posiedzeniu komisji radzieckiej do spraw ogólnych. Rozszerzenie przepisów emerytalnych dla pracowników miejskich

W dniu wczorajszym obradowały dwie komisje radzieckie — komisja regulaminowo-prawna oraz komisja do spraw ogólnych.

Na posiedzeniu komisji regulaminowo-prawnej rozważana była sprawa rozszerzenia przepisów emerytalnych w sensie objęcia nimi również pracowników przedsiębiorstw miejskich „Kanalizacja i Wodociągi”. Ponieważ poprze

dni zarząd miejski opracował już statut emerytalny pracowników przedsiębiorstwa „Kanalizacja i Wodociągi” i statut ten został zatwierdzony przez urząd wojewódzki, zasła więc konieczność zmiany ogólnych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym.

Po referacie dyr. Kallnowskiego wywodziła się w tej sprawie dyskusja, w której zabrali głos radni Kempner, Krzy

nowek, Andrzejak, Zabłocki i Paweł Szwajdlar.

Wniosek Zarządu Miejskiego wypowiedziawszy się za rozszerzeniem przepisów emerytalnych uchwalony został większością głosów przeciwko jednemu. Jako referenta tej sprawy na plenum rady miejskiej wyznaczono dyr. Kalinowskiego.

Druga sprawa dotyczyła zatwierdzenia regulaminu targowisk zwierzających. Referował tę sprawę inż. Brzozowski. Podczas dyskusji radny Lewin zgłosił dwie poprawki, które zostały przyjęte i regulamin jednogłośnie uchwalono.

O godzinie 20-ej rozpoczęła swe obrady komisja do spraw ogólnych pod przewodnictwem prezydenta Kwapińskiego.

Zarząd Miejski przedstawił komisji sprawę obniżki taryfy za prąd elektryczny oraz taryfy tramwajowej.

Odczytano pismo zarządu elektrowni, w którym elektrownia stwierdza, że taryfa dotychczas stosowana jest niższa od tej, jaką mogłaby stosować na podstawie obowiązującej koncesji i jej uprawnień.

Odczytano również pismo zarządu K.E.L., który odrzuca propozycję Zarządu Miejskiego w sprawie obniżenia taryfy tramwajowej, proponując natomiast wprowadzenie taryfy warszawskiej. Zarząd K.E.L. twierdzi, że w odróżnieniu od tramwajów warszawskich ponosi znaczne opłaty koncesyjne oraz płaci podatki, od których tramwaje warszawskie są zwolnione, jako też sto suję większe ulgi taryfowe dla robotników.

Prezydent Kwapiński prosił członków komisji o niewszczynanie na razie na ten temat żadnej dyskusji, ponieważ Zarząd Miejski nie zrezygnuje ze swych postulatów i wróci do tej sprawy na następnym posiedzeniu komisji.

Program obchodu 3 maja ustalił komitet obywatelski. — Wielka manifestacja siły polski

Odbyło się w sali posiedzeń rady miejskiej ogólne zebranie komitetu obywatelskiego obchodu uroczystości w Łodzi.

Dyr. Kalinowski zreferował projektowany program tegorocznych uroczystości w dniu 3 maja. W dniu 2 maja wieczorem odbędzie się capstrzyk orkiestry po ulicach miasta. W dniu 3 maja rozlegną się hejnały, następnie odbędą się uroczyste nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań. Nabożeństwo w Katedrze odbędzie się o godz. 10 rano, po czym nastąpi doręczenie sprzętu woj-

skowego przedstawicielom armii, a następnie defilada na Placu Wolności. — O godz. 15 odbędzie się przedstawienie dla żołnierzy w Teatrze Miejskim a od godz. 16 do 18 koncert orkiestr w parkach miejskich, a mianowicie w parku Sienkiewicza, Poniatowskiego, Juliana-wie i Źródłiskach.

Z uwagi na chwilę obecną, główna uwaga skierowana będzie na defiladę, która winna się stać manifestacją siły polski nazewnątr.

Tydzień nauki ruchu na drogach odbędzie się w Łodzi i na terenie całego województwa łódzkiego od 15 do 21-go maja

W dniach od 15 do 21-go maja odbędzie się w Łodzi i na terenie całego województwa łódzkiego „Tydzień nauki ruchu”, organizowany staraniem Ligi Drogowej i przy współudziale organizacji społecznych.

„Tydzień nauki ruchu” odbywać się będzie na wszystkich drogach naszego województwa, które będą patrolowane przez delegatów Ligi oraz członków Zw. Strzeleckiego, Rezerwistów i innych, na udzielonych w tym celu przez Automobil-Klub i Touring Klub, motocyklach i samochodach.

Kontrolerzy zatrzymywać będą wo-

zy jadące nieprzepisowo, będą udzielać pouczeń oraz wyjaśniać zasady przepisów o ruchu drogowym. W Łodzi oraz miastach wydzielonych na terenie naszego województwa, nauka chodzenia po ulicach odbędzie się w niedzielę oraz w piątek, dzień targowy, w okresie trwania „tygodnia”.

Liga Drogowa przygotowuje w tym celu szereg ulotek, druków propagandowych, broszurek i t. p. zawierających przepisy o ruchu, wskazówki dla pieszych oraz ilustrujących fatalne skutki niestosowania się do zarządzeń. (v)

Z dziejów
Dnia 20 kwietnia 1919 roku władze polskie zlikwidowały sprawę byłych pal-karzy niemieckich, to jest byłych policjantów okupacyjnych, którzy po wypę-dzeniu okupantów w bezczelności swej posunęli się aż do wysuwania żądań od-żakowania i dalszej pracy, przyczym pal-karze urządzali nawet demonstracje uliczne.
Zarządzeniem władzy polskiej z 20 kwietnia 1919 roku szereg byłych pal-karzy, którym udowodniono znanie się z ludnością polską w okresie 1915 — 1918 r. został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. 7-miu oddano z mie-jem pod sąd, 37 funkcjonariuszy niemiec-ki wezwano do opuszczenia miasta pod groźbą surowych kar. Wszelkie postu-pki pal-karzy odnośnie odszkodowania, wszelkie prace w instytucjach polskich władze oddali w bezwzględnie.

Kwiecień	Dzisiaj Sulpicjusza
20	Jutro Anzelma
Czwartek	
	Wschód słońca 4.30
	Zachód słońca 18.40
	Wschód księżyca 5.11
	Zachód księżyca 20.13
	Długość dnia 14.22
	Przybyło dnia 6.26

Echa sądowe polemiki teatralnej

W lutym r. b. po dyskusji teatralnej radzie miejskiej i powołaniu radzieckiej komisji do zbadania gospodarki teatralnej, ukazał się w „Republice” cykl artykułów, omawiających krytycznie działalność obecnej dyrekcji.

W związku z tym p. K. Wroczyński, współdyrektor teatrów miejskich, przystąpił do sprawy o niewłaściwe przedstawienie. Red. Polak zapowiedział przeprowadzenie dowodu prawdy co do wszystkich zarzutów i cyfr, zawartych w artykule i powołał szereg świadków, m.in. radnego J. Potkańskiego, przewodniczącego koła radnych PPS, dr. A. Grabowskiego, kierownika urzędu kontroli miejskiej, J. Walatusa, b. naczelnika wydziału kultury i oświaty i in.

W dniu wczorajszym sprawa znalazła się na wokandzie sądu okręgowego w Łodzi i odbyła się — zgodnie z przepisami — nowo dekretem prasowego — sprawa odroczył dla powołania nowych świadków.

Zgon Herberta Sanda wicedyrektora Izby Przemysłowo-Handlowej

W dniu wczorajszym zmarł w Warszawie s. p. Herbert Zand, długoletni wicedyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej.

Pogrzeb odbędzie się jutro w Warszawie na cmentarz powązkowski.

Dziury aptek

W najbliższej dyżurują następujące apteki: Sienkiel (Limanowskiego 37), Sz. Jankiel (Stary Rynek 9), T. Staniulewicz (Pocztowa 91), A. Borkowski (Zawadzka 45), B. W. (Narutowicza 6), St. Hamburg (Pocztowa 50), L. Pawłowski (Piórkow-

CASINO
WIELKI POLSKI FILM WSPÓLczesny
w powieści T. DOŁĘGI-MOSTOWICZA
DR. MUREK
ANDRZEJEWSKA CWIKLIŃSKA JUNOSZA-STĘPOWSKI

Pomoc dla dzieci trwa cały rok

Bierny opór Czechów wobec „protektorów”

Zabójstwo trzech żołnierzy niemieckich pod Pragę.—Demonstracyjne pielgrzymki do grobu Nieznanego Żołnierza.—Tajemnicze katastrofy samochodowe.—„Marsz żałobny” na powitanie protektora von Neuratha..

Krótką depesza z Berlina donosi: „Nieznanym napastnicy ostrzelali w dniu wczorajszym patrol niemiecki w Czesławie w pobliżu Pragi. Trzej żołnierze niemieccy zostali zabici. Władze niemieckie aresztowały trzech najwybitniejszych obywateli miasta, trzymając ich jako zakładników aż do wykrycia sprawców napadów”.

Depesza ta świadczy o tym, że w Czechach i Morawach nie wszystko jest „w porządku”.

„Paris — Midi” przytacza szereg faktów, nie pozostawiających żadnych wątpliwości co do tego, iż masy narodu czeskiego nie pogodziły się z niemiecką okupacją. Redakcja paryskiego pisma posiada pięknie wydaną książeczkę w szarej okładce p. t. „Niemiecko-czeskie rozmówki dla żołnierzy”. Książeczka ta została przeznaczona dla żołnierzy niemieckich, przebywających obecnie w Czechach. Od chwili zajęcia Czech i Moraw przez wojska Trzeciej Rzeszy Czesi „związani tradycyjnie” z kulturą niemiecką i na niej rzekomo wychowani, zapomnieli od razu języka niemieckiego i nie chcą go rozumieć, ani posługiwać się nim w rozmowie.

Jaka jest treść tych „rozmówek”?... Po prostu wierzyć się nie chce, że w XX-wym wieku w oficjalnym wydaniu, przeznaczonym dla żołnierzy „zaprzysiężonej armii”, mogą się znaleźć następujące zdania:

— Rekwirujemy cały prowiant. (W kładzie niemieckim słowo „Futter” oznacza strawę dla bydła, lecz w „rozmówkach” użyte jest również jako prowiant dla ludzi).

— Czy wasze młode dziewczęta ze sobą mogą tej nocy zabawić się z naszymi żołnierzami?

— Otwieraj pan piwnicę i nie mów o polityce.

Jak reaguje naród

Najazutrz po wkroczeniu wojsk niemieckich do Pragi rozpoczęła się pielgrzymka Czechów do grobu Nieznanego Żołnierza. Kopiec kwiatów rósł bez przerwy. Ludzie przychodzili oplakiwać swą niepodległość. Przed grobem zbierało się w ciągu godziny do 5000 ludzi. Do Pragi przyjeżdżali pielgrzymi z najdalszych zakątków Czech i Moraw. Komendantura niemiecka postawiła przed grobem dwóch wartowników i od chwili pielgrzymki ustały. Niemieccy wartownicy do dnia dzisiejszego pilnują grobu, lecz nikt już nie przychodzi do grobu Nieznanego Żołnierza...

W pierwszych dniach po okupacji niemieckie kuchnie połowe wydawały zupełnie za darmo. Wobec tego w ten sposób zaskarbić sobie sympatię ludu.

Ale to nie poskutkowało. Amatorów niemiecki „gulasz” było od pierwszej chwili nie wiele. Lecz wkrótce na płocach i murach domów ukazały się wypięte kredy lub wydrapane w pośpiechu następujące słowa: — „Niemiecka strawa to trucizna!”

Sygnal zrobił swoje... Od tej chwili nikt już nie zgłaszał się po zupę... Kuchnie zlikwidowano z powodu braku amatorów.

80 proc. czeskich oficerów zwolniono z wojska. Władze zawiadomiły zwolnionych oficerów, iż mogą otrzymać zasilek, przyniesione bezrobotnym. Ale liczba zasilek, którzy dali się skusić na tę łaskę, wynosi zaledwie 3 proc.

Komendantura w Brnie wydała dnia 2 kwietnia r.b. obwieszczenie o przyjęciu Czechów na roboty do Niemiec. Do dnia 10 kwietnia nie zgłosił się ani jeden kandydat.

Wypadki i zarządzenia

W zakładach Skody władze skonałowały, iż „część robotników podburzana przez nieodpowiedzialnych agitatorów,

sabotuje zarządzenia administracji”. Wobec tego postanowiono robotników czeskich zastąpić robotnikami niemieckimi, których mają sprowadzić z Niemiec.

Ani jeden Czech nie wchodzi do kawiarni, do której uczęszczają okupanci. Właściciele lokali, posiadających czeską klientelę, uprzejmie wypraszają gości ze swastyką pod byle jakim pretekstem.

W miasteczku Chrydrym, liczącym 13.000 mieszkańców, komendantura zamknęła wszystkie sklepy, ponieważ nie chcieli w nich sprzedawać towaru Niemcom.

„Narodna Praca”, germanofilski organ, wychodzący w czeskim języku, pisał przed kilku dniami:

— Liczba ofiar ruchu samochodowego rośnie w Czechach z zatrważającą szybkością. Przyczyną wzmożonej liczby wypadków jest zmiana kierunku ruchu ulicznego, wprowadzona przez władze niemieckie. Jak wiadomo, w Czechach podobnie jak w Austrii ruch był dawniej lewostronny. Należy do tego jeszcze dodać, że wśród ofiar tych wypadków przeważają szotery niemieckich aut wojskowych...

W środę przedwieczorem przybył do Pragi nowy protektor Czech i Moraw von Neurath. Komendantura wydała zarządzenie wywieszenia flag. Zarządzenie to nie zostało wykonane.

— Zbierajcie się tłumnie na ulicach,

by powitać serdecznie protektora! — głosił dalszy ciąg zarządzenia.

Mimo to, nie było ani jednego Czecha na ulicy, po której przejeżdżał „protektor” ze swą świtą. A ponieważ Niemców w Pradze nie ma zbyt wielu, więc oficjalne powitanie namiestnika kanclerskiego wypadło bardzo nędznie. Z tych również powodów nigdzie nie wyświetlano filmu, ilustrującego przyjazd Neuratha do Pragi.

Następnego dnia pana protektora czekała druga nieprzyjemna niespodzianka. Na jego powitanie zmobilizowano dzieci szkolne i organizacje sokolskie.

Gdy von Neurath przybył na Plac św. Wacława orkiestra zaczęła grać „Marsz żałobny” Szopena, po czym smutna melodia urwała się nagle.

— Bardzo przepraszamy, ale omylił się się co do nut... — oświadczył dyrektor.

Dziś przebywa on w obozie koncentracyjnym, a von Neurath pośpiesznie opuścił Pragę...

Min. Osuski pozbawiony obywatelstwa

Jedna z agencji francuskich podaje, że paryski poseł Czechosłowacji Osuski, został pozbawiony przez Niemców obywatelstwa czeskiego, a majątek jego został skonfiskowany. W rozmowie z

dziennikarzem francuskim Osuski oświadczył na ten temat:

— Oficjalnie nic nie wiem o tej sprawie, lecz nieoficjalne informacje, jakie posiadam, do pewnego stopnia potwierdzają te przypuszczenia. Zapytuje pan, jakie są moje plany na przyszłość?... Moje plany nie uległy zmianie. Pozbawienie mnie obywatelstwa przez protektorat i konfiskata mojego majątku nie mogą spowodować żadnych zmian w moim życiu. Nie uznaję wojskowej okupacji mej ojczyzny i nie zgodziłem się na oddanie poselstwa w ręce niemieckiego przedstawiciela dyplomatycznego. Prawnie nie jestem od Niemców zależny, gdyż rząd francuski faktycznie nie uznał protektoratu.

— Zostawił pan podobno w swej oficynie krewnych i bliższych członków rodziny. Czy nie obawia się pan, że będą oni narażeni na represje ze strony władz? — zapytał dziennikarz.

— Wiem, że obecnie można się wszystkiego spodziewać. Lecz proszę mi wierzyć, że długo zastanawiałem się, zanim powziąłem jedynie możliwe postanowienie, jakie podyktowało mi moje sumienie. Niech pan nie zapomina, że prawnie i politycznie podtrzymuję mnie, jak również posłów czeskosłowackich w Londynie i w Waszyngtonie, trzy wielkie demokracje: — Francja, Anglia i Stany Zjednoczone.

Sm.

W. Churchill — wróg Niemiec Nr. 1

jest obecnie najpopularniejszym politykiem w Anglii. — Prześcignął nawet ulubieńca mas — Edena

Na pytanie, kto jest dziś najpopularniejszym mężem stanu Anglii — odpowie każdy Anglik, że jest nim... nie Chamberlain, lecz Winston Churchill.

A przecież Churchill od wielu lat nie wchodzi w skład gabinetu. Ale mimo to, a może właśnie dla tego, jego rola w życiu politycznym jest tak wielka, a jego stanowisko w parlamencie tak poważne. Ostatnio przecież odbył właśnie z Winstonem Churchilllem premier Chamberlain trwającą długie dwie godziny naradę, która dała wiele do myślenia w całym świecie, a nade wszystko w Niemczech.

Churchill, otyły, łysy, o okrągłej twarzy, zawsze uśmiechnięty — usobienie optymizmu i dobrego humoru, nie należy do opozycji, lecz jest w parlamencie członkiem partii rządowej. Ale w łonie partii konserwatywnej zajął ten mąż stanu stanowisko skrajne: jest „non-konformistą”. Ma swoje własne zdanie, ma je już od wielu lat, i walczy o nie.

W swoim czasie, gdy Eden ustąpił ze stanowiska ministra spraw zagranicznych — wiązano poważne nadzieje z osobą tego młodego i świetnie zapowiadającego się dyplomaty. Ale Eden nie okazał się dość spokojny i dość flegmatyczny, jak na angielskiego męża stanu przystało. Ponosi go młodość i dla tego — Eden został narazie odsunięty z lekka

w cień, a na czoło wysunął się Churchill.

Winston Churchill jest bezpośrednim potomkiem książąt Marlborough. „Malbruków”, jak ich nazywa popularnie znana w całej Francji piosenka. John Churchill Malbruk był znakomitym dyplomata i genialnym wodzem i żył w latach 1650 — 1722. Ten protoplasta pozostawił majątek, co nie przeszkodziło, że jedna z córek Winstona — Sara — jest dziś tancerką rewiową.

Jak wiadomo, tytuł książęcy, jak i inny, przechodzi w Anglii tylko na najstarszego syna. Dla tego błękitnokrwisty Winston Churchill jest „tylko” członkiem Izby Gmin.

Choć liczy dziś lat 60, uchodzi za „młodego”. Żywotnością bije ten człowiek istotnie niejednego młodzieńca.

Winston Churchill jest przedstawicielem tego odłamu opinii publicznej w Anglii, która jest za wprowadzeniem obowiązku powszechnej służby wojskowej. Zagadnienie to wysuwa się dziś na czoło życia politycznego Anglii.

Przemawiający za powszechną służbą wojskową są zdania, że tylko w ten sposób będzie mogła Anglia wypełnić swe zobowiązania wobec sprzymierzeńców. Uważają, że jest ostatnia chwila, by przy

stąpić do organizowania wielkiej i silnej armii.

Przeciwnicy twierdzą, że potęga Anglii opiera się na jej flocie wodnej i powietrznej, na jej olbrzymich zasobach finansowych i na jej niewyczerpanych źródłach surowcowych. Ta potęga — roznieście najsilniejszą armię bez surowców i bez pieniędzy.

Ponadto przeciwnicy powszechnej służby wojskowej uważają, że ten system jest Anglikom obcy i że nie należy pod tym względem dokonywać zmian. Zresztą każdy Anglik jest dostatecznie dobrze zaprawiony fizycznie i może stać się w krótkim czasie doskonałym żołnierzem.

Churchill walczy o swój postulat z właściwą sobie energią. Najbliższa chwila może mu przynieść zwycięstwo. (F).

Potepienie niełojalności Robotnicy zażądali usunięcia z pracy Millera

W zakładach Sp. Akc. M. Silberstein przy ul. Piotrkowskiej 242, odbyło się wczoraj zebranie robotnicze, celem uchwalenia uczestnictwa ogółu pracowników tej fabryki w subskrypcji na pożyczkę obrony przeciwlotniczej.

W trakcie tego zebrania doszło do gorszącego zajścia, spowodowanego przez robotnika Millera.

Oto Miller, wyraził się o pożyczce w sposób tak niedopuszczalny, że oburzeni robotnicy postanowili wystąpić do dyrekcji z wnioskiem o zwolnienie go jako człowieka, wyłamującego się z pod nakazu chwili i nie mającego obywatelskiego stosunku do najwyższych potrzeb Państwa.

Dyrekcja wniosek robotników uznała w całej rozciągłości. Miller, z którym jego towarzysze, jako z niełojalnym obywatelem Polski, pracować nie chcą — zostanie zwolniony. (I)

ARTRETYZM; REUMATYZM
to jedna z plag ludzkości!

NALEŻY JUŻ PIERWSZE BÓLE I RWANIA W NOGACH I REKACH TRAKTOWAĆ POWAŻNIE I ZACZAĆ STOSOWAĆ

KLEROL — MAŚĆ I PŁYN
do kąpieli PRZECIW REUMATYZMOWI I ARTRETYZMOWI

KLEROL — MAŚĆ WSYSY SIĘ CAŁKOWICIE W PORY SKÓRNE NIE BRUDZI NIJE PŁAMI

dzięki rozpuszczalności Klerolu w wodzie stosować go można do kąpieli

KLEROL DO NABYCIA w APTEKACH I SKŁADACH APT.

Tajemnica śmierci inżyniera Gierszewskiego

Trzeci dzień sensacyjnego procesu. — Wczoraj zeznawało 18-tu świadków

Warszawa, 19 kwietnia.

Dzisiejszy, trzeci dzień sensacyjnego procesu Kucharskiej, oskarżonej o zabójstwo brata swego arch. Gierszewskiego, zgromadził, jak dwa poprzednie dni, liczną publiczność. Przeważały oczywiście wytwornie ubrane panie. W zeznaniach zwracają szczególną uwagę 3 momenty: 1) ustalenie godziny tragicznego zgonu, 2) tajemnicze anonimowe telefony do wdowy po zabitym arch. Gierszewskim, oraz do XI komendariatu policji, zawiadamiające, że morderca dokonała Kucharska, 3) tajemniczy gość, który wczoraj złożył w kancelarii jednego z obrońców adw. Nowodworskiego rewelacyjne zeznanie:

Znam zabójcę ś.p. Gierszewskiego

Tajemniczy ten świadek zjawiał się w czasie nieobecności adwokata, rozmawiał tylko z aplikantem, a nie mógł dojechać się mecenasa, wyszedł kupić sobie papierosów i więcej nie wrócił.

Do sądu, również się nie zgłosił. Sprawa Kucharskiej gmatwa się więc w sposób zdumiewający.

Dzisiejsze posiedzenie rozpoczęło się punktualnie o godz. 10-ej rano. Pierwszy zeznaje lekarz pogotowia prywatnego dr. Marian Korzybski. Znalazł on w gabinecie zwłoki. obok nich zaś matkę zabitego i ślusarza. Ponieważ spostrzegł od razu

typowe oznaki śmierci

jak skurcz szczęki, stężenie całego ciała i t. p., przeto zbadal nieboszczyka tylko powierzchownie, nie chciał bowiem zacieierać śladów przed przybyciem władz śledczych.

Przewodniczący: — Czy śmierć wydana się p. doktorowi naturalna?

— Przeciwnie, wydała się dziwna. Przypuszczam jednak początkowo otrucie, w czym utwierdził mnie skrawek recepty leżącej na biurku.

— Co to była za recepta?

— Nie wiem, gdyż wyczytałem na niej tylko zakończenie „kali”. Sądziłem więc początkowo, że to była winna trucizna — cjankali.

Dalej dr. Korzybski stwierdza, że zgon mógł nastąpić na 2—3 godziny przed jego przybyciem, albowiem w tym czasie występują zwykle objawy stężenia.

— Ponieważ przybyłem o 14-ej — mówił dr. K. — więc zgon inż. Gierszewskiego mógł nastąpić między godziną 11-tą a 11.30.

— Czy to jest zawsze pewne?

— Nie. Bywają wyjątki. Sam widziałem na froncie wnpadek, że stężenie nastąpiło natychmiast po zgonie.

Z kolei zeznaje lekarz pogotowia prywatnego dr. Walery Puchalski, który nazajutrz po śmierci Gierszewskiego był wzywany do jego żony na ul. Narutowicza.

— Pani Gierszewska leżała w łóżku i zaliła się, że tego dnia była u ginekologa, który po zbadaniu jej oświadczył, że zachodzi prawdopodobnie wywadek ciąży pozamacicznej.

— Czy chora była sama w pokoju?

— Nie, było tam jakichś dwóch pań, jeden wojskowy, drugi cywilny oraz pani.

Następny z kolei świadek adw. Wilhelm Zylber, był radcą prawnym oskarżonej Kucharskiej. Adw. Z. oświadczył, iż Kucharska miała zamówioną u niego wizytę w dniu 29 października r. ob. A więc w dniu morderstwa, na godzinie 6.30 po południu. Jednak nie przyjechała i telefonowała dopiero około 10-ej wieczorem.

Adw. Zylber powiedział, że śpieszył i nie ma czasu, wtedy usłyszał słowa:

— Ale ja do pana mecenasa mam inną sprawę. Mój brat zmarł w bardzo tajemniczych okolicznościach. Nie wiadomo czy samobójstwo, czy zabójstwo.

— Czy na tym rozmowa została zakończona?

— Tak. Ale pani Kucharska wkrótce dzwoniła no raz drugi i zapytowała, czy wdowa ma jakie prawa do majątku zmarłego. Wyjaśniłem, że jeśli nie

było rozwodu, ani nawet separacji, to prawa wdowy do majątku są bezsprzeczne.

Z kolei poczynają zeznawać policjanci, biorący udział w śledztwie po zabójstwie Gierszewskiego.

Niemal wszyscy policjanci stwierdzają, że

Kucharska zachowywała się nienaturalnie

Bardzo ciekawe jest zeznanie st. posterunkowego Lipińskiego. Jest to dzielnicowy z ul. Lwowskiej, który miewał często do czynienia z Gierszewskim. M. in. w maju r. ub. jeden z szoferów taksówki złożył zameldowanie, iż arch. Gierszewski powracał pijany z restauracji w towarzystwie jakiejś kobiety, która okradła go w taksówce. Szofer spostrzegł to w lusterku.

Śledztwo wykryło, że jest to kobieta kontrolna, Wanda Popowska i wszystkie skradzione rzeczy odebrano jej. Gdy st. post. Lipiński oddawał je na drugi dzień Gierszewskiemu, inżynier był jeszcze na pół przytomny.

Dalej zeznaje Lipiński, iż po śmierci Gierszewskiego zwracano się do niego z interwencją, by nie dokonywano

sekcji zwłok.

M. in. zwracał się również adw. Kucharski. Świadek widział przecięty sznur telefoniczny.

Przewodniczący: — Jak zachowywała się Kucharska, gdy przybyła do pokoju, w którym leżały zwłoki jej brata?

— Przeszkadzała, kręciła się niepotrzebnie. Chciała kilkakrotnie podejść do zwłok. Musiałem zastąpić jej swoją osobą drogę i usunąć ją z pokoju.

Następnie świadek stwierdza, iż matka zamordowanego, Stanisława Gierszewska, zwierzała mu się, iż zabić jej syna mogła Kucharska przy pomocy męża.

Ponieważ było to sprzeczne z zeznaniami świadka, złożonymi w śledztwie, przeto odczytano te zeznanie. Wynika z nich, iż matka mówiła, że Kucharscy mają rewolwer, że do zięcia ma większą pretensję niż do córki.

W zakończeniu st. post. Lipiński zeznał jeszcze, że w toku dochodzenia otrzymał od prokuratora

po ocenie wstrzymania pogrzebu

Zjawił się więc w kaplicy cmentarnej. Gdy Msza została ukończona oznajmił rodzinie o zarządzeniu prokuratury.

Pamięta, iż wówczas Stanisława Gierszewska powiedziała, co następuje:

„Jeśli to nie jest samobójstwo, to syn mój został zabity przez moją córkę za namową Kucharskiego“.

Z kolei następuje badanie dalszych świadków. M. in. administrator domu, gdzie zamieszkiwał inż. Gierszewski, p. Tolak, oświadczył, iż u sędziego śledczego spotkał się z adw. Kucharskim, mężem oskarżonej. Adw. Kucharski powiedział wówczas do Tolaka, iż sprawa morderstwa jest wyjaśniona:

„Moją żonę uznano za winną zabójstwa. Nie pojmuję, jak mogłem żyć pod jednym dachem przez 16 lat z kobietą, której udowodniono popełnienie zabójstwa“.

Dalej mówił Kucharski, iż w tym stanie rzeczy będzie zabiegał o rozwód, znalazł bowiem listy, stwierdzające, że żona go zdradzała.

Ostatni świadek, pracownik zakładu pogrzebowego, Wilanowicz, stwierdza m. in., że ranka na szyi zabitego była tak nieznaczna, jak główka od zapalki.

Dziś zeznawało ogółem 18 świadków, w czwartek zeznawać będą dalsi świadkowie.

DRUGI DZIEŃ MISTRZOSTW BOKSERSKICH EUROPY

Czortek i Kolczyński odnoszą zwycięstwa. — Kowalski przegrywa niezasłużenie z Niemcem Nuernbergiem. — Runge pokonał Piłata

Dublin, 19 kwietnia.

Program wczorajszego dnia na mistrzostwach bokserskich Europy uległ pewnym zmianom, tak, że zamiast 6 Polaków, walczyło tylko czterech, a mianowicie: Czortek, Kowalski, Kolczyński i Piłata.

Czortek odniósł nowe zwycięstwo nad Estończykiem Kaebi, jednak sam doznał poważnej kontuzji, tak że dalszy udział jego w mistrzostwach jest zakwestionowany. Kowalski de facto walkę z Niemcem Nuernbergiem miał wygraną, jednak sędziowie skrzywdzili go, przyznając nie słusnie zwycięstwo Niemcowi, ku oburzeniu widowni. Kolczyński, jak było do przewidzenia, walkę swą z Belgiem Byronem z łatwością wygrał, natomiast Piłata uległ na punkty Rungemu.

W pozostałych walkach wczorajszego dnia wielką niespodzianką było wyeliminowanie w wadze półśredniej Niemca Muracha.

W wadze piórkowej, Czortek wygrał z Estończykiem Kaebi przez poddanie się tego ostatniego po drugiej rundzie. Od razu w pierwszym starciu, Polak rozpoczął huraganowy atak, wobec którego przeciwnik jego jest zupełnie bezsilny. Rundę wygrywa Czortek wysoko. Druga runda miała dramatyczny przebieg. Czortek ma w dalszym ciągu przewagę i w pewnej chwili rozcina Estończykowi

brew nad lewym okiem, ale po chwili sam doznaje głębokiej kontuzji prawego oka. Po drugiej rundzie Estończyk poddaje się. Czortkowi zaszyto ranę klamrami. Kontuzja Polaka okazała się dość poważna, ale Czortek ma nadzieję, że mimo to, będzie mógł w czwartek walczyć.

W dalszych spotkaniach tej wagi Irlandczyk Dowdall pokonał Niemca Graała, Anglikowi R. Watsonowi przyznano niezbyt słusnie zwycięstwo nad Węgrem Frigyesem, wreszcie Belg, Genot pokonał Łotysza, Tregersa.

W wadze lekkiej Kowalskiemu niesłusnie odebrano zwycięstwo nad Niemcem Nuernbergiem. W pierwszej rundzie Niemiec miał przewagę i Polak odczuwał bardzo wyraźnie jego ciosy. Druga runda była wyrównana, podczas gdy w trzeciej Polak przechodzi do gwałtownego ataku i nie pozwala zupełnie przeciwnikowi dojść do głosu. Niemiec broni się rozpaczliwie, ale przegrywa wysoko rundę. Orzeczenie sędziów spotkało się z bardzo gwałtownym protestem widowni, która owacyjnie oklaskiwała Polaka.

Z dużym zaciekawieniem oczekiwano występu Kolczyńskiego, który na przeciwnika wylosował Belga, Byrona. Walka nie była zbyt ciekawa. Polak miał przez cały czas dużą przewagę i wygrał wysoko na punkty. Belg jednak zamiast

nawiązać walkę, bronił się tylko, zasłaniając twarz łokciami. Walka miała więc raczej charakter treningu. Kolczyński, mimo zwycięstwa, walczył zbyt wolno i niezbyt ruchliwie.

W innych spotkaniach Irlandczyk Eveden pokonał Fina, Rossi, Anglik, Thomas wygrał niespodziewanie z Niemcem Murachem, a Szwed, Erik Agren, znokautował w pierwszej rundzie Łotysza, Tlasto.

Porażka Muracha wywołała dużą sensację, gdyż powszechnie spodziewano się, że w finale dojdzie do pojedynku pomiędzy Niemcem i Kolczyńskim.

W wadze ciężkiej Piłata przegrał, zgodnie z przewidywaniami, z Niemcem, Rungem. W pierwszej rundzie Piłata walczył bardzo ambitnie, ale po kilku celnych ciosach Niemca, słabnie. Druga runda była mniej więcej wyrównana. W trzecim starciu Niemiec znacznie górował i wygrał zasłużenie.

Z Polaków do dalszych walk zakwalifikowali się: Czortek, Kolczyński, Pisarski i Szymura, natomiast pozostali zostali wyeliminowani.

W czwartek, Czortek walczyć ma z Belgiem, Genat, Pisarski z Włochem Bonadio, Szymura z Szwedem, Erikssonem. Dotychczas nie wiadomo jeszcze na kogo natrafi Kolczyński.

Jackie.

KINO
EUROPA

Pocz. 4, 6, 8, 10

Najaktualniejszy film obecnej doby

Ultimatum

W łolach głównych:
genialny mistrz maski

Eryk Stroheim

oraz piękna para kochanków

DITA PARLO

i **ABEL JACQUIN**

Jedna kobieta,
dwóch mężczyzn...
w uścisku Europy.

POWSZECHNY OBOWIĄZEK ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH

przewiduje ustawa z dnia 4-go b.m., obejmująca całość życia gospodarczego kraju

Z dniem 4 bieżącego miesiąca weszła w życie ustawa „o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych“. Jest to obszerna kodyfikacja reguł normujących gospodarke wojenną, a także przygotowanie i przystosowanie się do niej w czasie pokoju. Sam zakres zagadnień łatwo orientuje — jak wielką jest rola nowej ustawy, będącej dojrzalym owocem własnych prób i doświadczeń naszych a także i receptji z doświadczonych wzorów obcych.

Rozmiary kodyfikacji uniemożliwiają nam oczywiście streszczenie szczegółowe. Zwróćmy więc uwagę na postanowienia najważniejsze.

Przepisy ogólne

A więc już w przepisach ogólnych podstawowe znaczenie ma art. 3 w którego nie tylko w razie wybuchu wojny lub zarządzenia mobilizacji ale wogóle „gdy tego wymagać będzie interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów — będzie mogła Rada: zakazać wywozu wszelkiego rodzaju ruchomości za granicę lub przywozu z zagranicy, normować oraz poddawać kontroli obrót towarowy i pieniężny, oraz działalność instytucyj z obrotem związanych, wprowadzać na rzecz Państwa lub innych podmiotów prawnych wyłączność wytwórczości i obrotu surowców, półfabrykatów i fabrykatów, normować wytwórczość i spożycie nakazać lub też zakazać wytworzenia lub przerobu pewnych produktów, tworzyć przymusowe związki lub zrzeszenia gospodarce, mające na celu organizowanie wytworzenia, przetwarzania gromadzenia i rozdziału. Te pojęmne określenia wypełniają — jak widzimy bez reszty całość życia gospodarczego, aż do konsumpcji włącznie.

Charakterystyczną swoistość ustawy o duże doniosłości praktycznej, zastępców stanowi

Instytucja pełnomocników

ustanawianych na żądanie władzy — przez posiadacza przedsiębiorstwa lub gospodarstwa. Pełnomocnikiem można ustanowić tylko obywatela polskiego, władającego biegle językiem polskim, posiadającego pełne zaufanie władz państwowych — w zasadzie z pośród kierowniczego personelu lub współwłaścicieli czy współposiadaczy, pełnomocnik taki pełni swe czynności dopiero po zatwierdzeniu przez władze przy czym jeżeli nie nastąpi ustanowienie pełnomocnika albo jeżeli władza dwukrotnie odmówiła zatwierdzenia kandydata tej przedstawionego — władza mianuje t. zw. „pełnomocnika komisarycznego“. (Spory co do wynagrodzenia takiego pełnomocnika komisarycznego rozstrzyga sąd). Ważne znaczenie praktyczne posiadać będzie rozporządzenie ministerialne które ma określić wzajemne obowiązki i prawa przedsiębiorcy i pełnomocnika; istotne będzie oczywiście określenie stosunku przełożenia służbowego w zakresie praw unormowanych ustawą.

Obowiązek świadczeń rzeczowych

Ustawa ustala w najszerszym zakresie na czas pokoju dla osób na których ciąży powszechny obowiązek świadczeń rzeczowych — przymus udzielania na własny koszt w czasie w sposób i w miejscach wskazanych ustnych lub pisemnych danych o przedmiotach świadczeń rzeczowych. W szczególności posiadacze przedsiębiorstw obowiązani są: poczynić wszelkie ułatwienia przy

przeglądzie przedsiębiorstwa i dostarczać plany, rysunki etc., udzielać wyjaśnień co do maszyn, urządzeń technicznych, składu osobowego władz i personelu, produkowania, zdolności wytwórczej, pojemności składów i magazynów oraz sposobu przechowywania i magazynowania, dalej — okazywać księgi i dokumenty oraz przedstawiać wszystkie elementy kalkulacji kosztów własnych, wskazywać źródła zakupów oraz nazwiska dostawców, podawać do wiadomości wysokość, pochodzenie oraz działy kapitału i obrotów handlowych przedsiębiorstwa. Minister może już w czasie pokoju zarządzić rejestrację przedmiotów świadczeń rzeczowych.

O ile chodzi o przysposobienie — to posiadacze przedsiębiorstw przemysłowych winni na żądanie władzy już w czasie pokoju: dostosować budowę lub przeróbkę obiektów i wyposażyć je w potrzebne urządzenia — według wymagań władzy, a także posiadać i utrzymywać w należyłym stanie oraz miejscu materiały ruchu, surowce półfabrykaty i t. p. w ilości niezbędnej do zapewnienia ciągłości produkcji wojennej. — Również już w czasie pokoju obowiązani są posiadacze przedsiębiorstw: opracować na własny koszt plan eksploatacyjny przedsiębiorstwa, odpowiadający potrzebom gospodarki wojennej, zmontować i zainstalować wskazane przez władze urządzenia techniczne i maszyny, dostosować na własny koszt kwalifikację osobowe i fachowe personelu,

uruchomić tytułem próby wytwórczość wojenna.

W zakresie przysposobienia — posiadacze przedsiębiorstw handlowych obowiązani są również już w czasie pokoju na żądanie władzy posiadać i utrzymywać w należyłym stanie oraz w ilości, miejscu i w sposób wskazany — przedmioty handlu i składy, jako zapasy wojenne; poza tym — dokonać przeróbki pomieszczenia zapasów i podporządkować się wszelkim żądaniom w zakresie kontroli zapasów wojennych.

Bezpieczeństwo i ochrona tajemnicy

Obszerne przepisy normują sam obowiązek świadczeń rzeczowych i jego zakresu, zgłaszanie zapotrzebowań, na przedmioty świadczeń tych, pobieranie przedmiotów tych świadczeń i wynagrodzenie.

Specjalny akcent wypada położyć na przepisy o zapewnieniu bezpieczeństwa i ochrony tajemnicy. Wszelkie — mianowicie — nakazy, polecenia, informacje lub wyjaśnienia dotyczące powszechnego obowiązku świadczeń rzeczowych oraz związane z nim pisma, umowy, dokumenty i wiadomości stanowią tajemnicę chronioną ustawą z października 34 r. „o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu Państwa“. (tajemnica ta w stosownym zakresie obowiązuje także pracowników, dostawców i odbiorców przedsiębiorstwa). Na

posiadaczy przedsiębiorstwa może w szczególności już w czasie pokoju nałożony obowiązek podporządkowania się wszelkim zarządzeniom mającym na celu zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony tajemnicy, obowiązek wprowadzenia w tej materii specjalnego regulaminu a także — obowiązek niezatrudniania lub zwalniania z pracy wskazanych przez władzę członków zarządu przedsiębiorstwa zamieszkujących w kraju.

W porównaniu z pierwszą — wydaną przed dwudziestu laty wydaną ustawą o świadczeniach wojennych — ustawa nowa stanowi we wszystkich kierunkach wielki postęp, w pełni uwzględniający nowoczesną doktrynę mobilizacji — w wypadku konieczności całkowitej sił żywych społeczeństwa obrony Państwa.

Przy okazji omawiania tutaj programu gospodarki wojennej — podnoszę tu tutaj przed paru dniami z pełnym uznaniem równowagę i wstrzemięliwość jaką nasze czynniki miarodajne wykazują w zakresie dostosowania zarządzeń gospodarczych — mimo podniecenia jakie panuje dzisiaj całym świecie. Istnienie należytych środków struowanego systemu norm, regulacji przysposobienie zawczasu wszystkich pożądanym kierunkom — także gwarantujących szybkie, sprawnie i całkowite przedstawienie gospodarki pokojowej na wojenną — daje nam i społeczeństwu tym większy spokój i konieczną pewność siebie.

Zakaz transakcyj wymiennych z Niemcami wydał rząd Stanów Zjednoczonych

Jak się dowiadujemy, wydane zostało w St. Zjednoczonych rozporządzenie zabraniające przeprowadzania transakcyj wymiennych na pszenicę i bawełnę. Motywem decyzji ma być zapewnienie zapasów tych niezbędnych

surowców Stanom Zjednoczonym na wypadek wojny.

Natomiast wywóz bawełny i pszenicy w drodze zwykłych transakcyj handlowych nie będzie ograniczony. — Rozporządzenie to nabiera specjalnego

posmaku, jeżeli się zważy, że w ostatnim czasie Niemcy przygotowywali Ameryce szereg bardzo poważnych transakcyj związanych, na podstawie których wzamian za swe wyroby przemysłowe mieli otrzymywać bawełnę i pszenicę.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej już w chwili obecnej asekurują przed agresją niemiecką w Europie i chwianiem obecnej i tak bardzo niebezpiecznej równowagi politycznej. Dochodzą nas również wiadomości, jakoby w niektórych krajach Ameryki Południowej pod wpływem New Yorku miało nastąpić przedstawienie w produkcji bawełny na rzecz innych artykułów mniej lub więcej potrzebnych.

Reakcja gospodarcza Ameryki i akcje polityczną Niemiec wywołała dwa zrozumiałe zainteresowanie i wrażenie. (wt).

Konieczność rewizji umowy handlowej polsko-litewskiej po odłączeniu Kłajpedy

W dniach ostatnich rząd litewski powołał do życia specjalną radę gospodarczą, której zadaniem będzie ustalenie wytycznych dla nowego planu gospodarczego, w związku z odłączeniem okręgu kłajpedzkiego.

Rada ta w pierwszym rzędzie podejmie prace nad rewizją litewskich umów handlowych m. in. umowy polsko-litewskiej.

Jak wiadomo nasze porozumienie z Litwą i zrównoważenie wzajemnych obrotów, w dużej mierze uzależnione było od wykorzystania sławności Niemna i od możliwości posługiwania się portem kłajpedzkim dla naszego eksportu drzewa. W obecnych więc warunkach politycznych zasady tej umowy zostały podważone i muszą być poddane rewizji. (wt).

Spadek produkcji naftowej w Polsce został zahamowany

W produkcji ropy naftowej w roku ubiegłym po raz pierwszy od 10-ciu lat nastąpiło nie tylko zahamowanie spadku, lecz nawet uzyskano nadwyżkę w wysokości 5.860 ton w porównaniu do roku poprzedniego.

Wzmagający się od 1933 roku wysiłek polskiego wiertnictwa naftowego wyraził się nowym pokaznym wynikiem — przeszło 150 tys. odwierconych metrów i 374 nowych otworów. Są to liczby rekordowe, wykazujące w porównaniu z 1933 r. ponad dwukrotny wzrost odwierconych metrów, niemniej jak i nowozalożonych otworów.

rażane zdanie, że jego otwory są już na wyczerpaniu — będzie prawdopodobnie jeszcze długo jednym z głównych dostawców surowca do polskich rafinerii.

W roku ubiegłym nowych dowierceń na kopalniach boryslawskich nie było i liczba eksploatowanych otworów wynosiła w końcu roku 199 — wobec 182 w 1937 roku.

Ogółem do 1938 roku włącznie kopalnie dostarczyły około 8 milionów ton ropy. Produkcja ropy w stosunku do najwydatniejszej w 1904 roku — była o 89 proc. mniejsza. (Is)

Boryslaw, o którym jest często wy-

Z Egiptu wolno wywozić kapitały

Poselstwo egipskie w Paryżu ogłosiło sprostowanie spowodowane tymi pogłoskami o wprowadzeniu w życie zakazu wywozu kapitałów. Powstały te powstały na tle wydanego ostatnio w Egipcie zakazu wywozu złota. Komunikat poselstwa egipskiego stwierdza, że zakaz wywozu złota już zresztą precedensy, nozatem bynajmniej nie oznacza zakazu wywozu kapitałów. Zakaz wywozu złota ma być tylko przejściowy. Żadne inne zarządzenia z dziedziny walutowej nie były pod uwagę przez rząd egipski.

